

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní Mgr. et Mgr. Lenkou Bahýľovou, Ph.D ve věci

žalobkyně: **R. A.**
státní příslušnost: X
t. č. pobytem X

zastoupena advokátkou JUDr. Irenou Strakovou
sídlem Karlovo nám. 18, 120 00 Praha 2

proti

žalovanému: **Ministerstvo vnitra České republiky, Odbor azylové a migrační politiky**
sídlem Nad Štolou 3, 170 34 Praha 7

o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 20. 7. 2020, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-P16-2020

takto:

- I. Žaloba **s e z a m í t á.**
- II. Žalobkyně **n e m á p r á v o** na náhradu nákladů řízení.
- III. Žalovanému **s e n e p ř i z n á v á** náhrada nákladů řízení.

Odůvodnění:

I. Vymezení věci

1. Žalovaný rozhodnutím ze dne 20. 7. 2020, č. j. OAM-20/ZA-ZA11-P16-2020 (dále též jen „napadené rozhodnutí“), které nabylo právní moci dne 4. 8. 2020, rozhodl o opakované žádosti žalobkyně o udělení mezinárodní ochrany tak, že tato žádost je nepřipustná podle § 10a odst. 1 písm. e) zákona č. 325/1999 Sb., o azylu (dále jen „zákon o azylu“), a řízení o udělení mezinárodní ochrany zastavil podle § 25 písm. i) zákona o azylu.

II. Rozhodnutí žalovaného a související skutkové okolnosti

2. Žalobkyně podala dne 7. 1. 2020 opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany v ČR. V rámci poskytnutí údajů k této žádosti uvedla, že se do Kazachstánu nemůže vrátit, protože ji hledá policie v souvislosti s prodejem automobilu v roce 2016. Člověk, kterému prodala své auto, byl podvodník a nepřepsal ho na sebe. Auto pak třikrát prodal. Vlastníkem však zůstala žalobkyně. Viní ji proto z podvodu. Policie jí hrozila mezinárodním pátráním. Žalobkyně doložila žalovanému rozhodnutí vrchního vyšetřovatele policie města Taraz ze dne 17. 10. 2019 o shledání žalobkyně vinnou z podvodu spočívajícího v tom, že od paní R. O. vylákala finanční částku se slibem, že jí koupí bydlení. Později žalobkyně předložila také rozhodnutí o vyhlášení mezinárodního pátrání ze dne 20. 1. 2020.
3. Žalovaný v napadeném rozhodnutí uvedl, že žalobkyně poprvé požádala o mezinárodní ochranu v dubnu 2019. Za důvod jejího podání tehdy označila obavy z uvěznění z důvodu probíhajícího trestního stíhání v souvislosti s prodejem jejího automobilu více osobám najednou. Nyní tedy žalobkyně uvádí naprosto stejné důvody jako v první žádosti. Těmito důvody se žalovaný již detailně zabýval v předchozím řízení. Konstatoval tehdy, že údajné trestní stíhání žalobkyně nesouvisí s žádným z taxativně vymezených azylových důvodů. Trestní stíhání je vedeno pouze pro majetkovou trestnou činnost. Žalovaný však nemůže posuzovat oprávněnost trestního stíhání vedeného proti žalobkyni. Na tom se po podání nové žádosti o mezinárodní ochranu nic nezměnilo. Žádné nové relevantní informace žalobkyně neuvedla. Novotou není ani údajně vyhlášené mezinárodní pátrání. Dotazem na Interpol žalovaný ověřil, že toto tvrzení je nepravdivé. Doložené dokumenty se navíc týkaly jiného podvodu, než o kterém žalobkyně v řízení mluvila.
4. Žalovaný konstatoval, že v Kazachstánu nedošlo od doby, kdy byla meritorně posuzována předchozí žádost žalobkyně o mezinárodní ochranu k žádné změně, která by mohla představovat novou skutečnost ve smyslu § 11a odst. 1 písm. b) zákona o azylu. Žalovaný tedy neshledal důvody pro opakované posouzení žádosti žalobkyně.

III. Obsah žaloby a vyjádření žalovaného

5. V podané žalobě žalobkyně namítá, že žalovaný porušil § 3, § 50 odst. 2, 3 a 4, § 68 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, § 10a odst. 1 písm. e) a § 14a zákona o azylu. Žalovaný podle žalobkyně pochybil tím, že řádně nezjistil skutkový stav a nepřihlédl ke všem rozhodným skutkovým okolnostem. V důsledku toho nesprávně aplikoval příslušná ustanovení zákona o azylu. Žalovaný řádně nezohlednil, že v případě návratu do Kazachstánu žalobkyni hrozí nespravedlivé trestní stíhání, bez záruk spravedlivého procesu a je po ní vyhlášeno mezinárodní pátrání.

6. Žalovaný zopakoval, že žalobkyně neuvedla žádné nové skutečnosti nebo podstatnou změnu okolností. K doloženým dokumentům týkajícím se trestního stíhání žalobkyně se žalovaný vyjádřil v napadeném rozhodnutí. Žalobkyně v řízení o opakované žádosti neunesla své břemeno tvrzení. Bylo na ní, aby uvedla skutečnosti svědčící o podstatné změně okolností ve vztahu k hrozícímu pronásledování nebo vážné újmě. Pokud uvede totožné důvody jako u první žádosti, žalovaný z nich vychází a řízení zastaví pro nepřípustnost.

IV. Jednání před soudem

7. K žádosti žalobkyně soud nařídil ve věci ústní jednání, které proběhlo dne 6. 6. 2022, za přítomnosti žalobkyně, její právní zástupkyně, zástupce žalovaného a tlumočnice z jazyka ruského. Zástupkyně žalobkyně nejprve uvedla, že proti rozhodnutí o první žádosti žalobkyně žaloba podána nebyla, zástupkyně ji nezastupovala. Stále trvají podmínky pro setrvání žalobkyně na území ČR, žalobkyně se bojí odjet domů. Doma je trestně stíhaná za podvod, dosud to nebylo vyšetřeno. Asi před měsícem dostala mail, že se má vrátit domů, že se nic nestane, ale žalobkyně tomu nevěří. Zástupce žalovaného odkázal na odůvodnění napadeného rozhodnutí a vyjádření k žalobě; žalovaný postupoval v souladu se zákonem.
8. Soud následně stručně konstatoval podstatný obsah správního a soudního spisu. K dotazu na doplnění dokazování nad rámec správního spisu žalobkyně poukázala na sms ze dne 6. 4. 2022 (z telefonního čísla X), kterou jí měl doručit policista D. U. – vedoucí vyšetřovatel z Okresního oddělení ministerstva vnitra, jejímž obsahem je výzva, aby žalobkyně přijela, že se jí nikdo nechystá zavřít a že těm, kteří utrpěli škodu, budou vráceny peníze. Trestní stíhání potom bude ukončeno. K dotazu soudu žalobkyně uvedla, že toho policistu osobně nezná, ale od své matky ví, že chodil k nim domů a matka žalobkyně mu dala telefonní číslo na žalobkyni. Zasláné zprávě však žalobkyně nevěří. Má za to, že ji chce ten člověk nalákat, aby mohl případ uzavřít. Účastníci řízení nevznесли další návrhy na dokazování.

V. Posouzení věci krajským soudem

9. Krajský soud v Brně přezkoumal napadené rozhodnutí v mezích žalobních bodů (§ 75 odst. 2 s. ř. s.) podle skutkového a právního stavu zjištěného s přihlédnutím k čl. 46 odst. 3 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2013/32/EU ze dne 26. června 2013 o společných řízeních pro přiznávání a odnímání statusu mezinárodní ochrany (tzv. procedurální směrnice).
10. Žaloba není důvodná.
11. V posuzované věci byl aplikován § 10a odst. 1 písm. e) zákona o azylu, podle něhož je žádost o udělení mezinárodní ochrany nepřípustná, podal-li cizinec opakovanou žádost o udělení mezinárodní ochrany, kterou ministerstvo posoudilo jako nepřípustnou podle § 11a odst. 1 téhož zákona.
12. K argumentaci právní zástupkyně žalobkyně je prvně třeba uvést, že v tomto řízení nelze zohledňovat skutečnost, že žalobkyně nepodala žalobu proti rozhodnutí žalovaného ze dne 25. 11. 2019, kterým bylo rozhodnuto o její první žádosti o mezinárodní ochranu. Ve vztahu k tomuto pravomocnému správnímu rozhodnutí platí presumpce jeho zákonnosti. Podstata sporu je vymezena předmětem napadeného rozhodnutí, spornou je

tedy výlučně otázka zákonnosti rozhodnutí o nepřipustnosti opakované žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu.

13. Podle § 11a zákona o azylu se otázka přípustnosti opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany odvíjí od toho, zda cizinec uvedl nebo se objevily nové skutečnosti nebo zjištění, které nebyly bez vlastního zavinění cizince předmětem zkoumání důvodů pro udělení mezinárodní ochrany v předchozím pravomocně ukončeném řízení a zároveň svědčí o tom, že by cizinec mohl být vystaven pronásledování z důvodů uvedených v § 12 nebo že mu hrozí vážná újma podle § 14a.
14. K přípustnosti opakované žádosti o mezinárodní ochranu se blíže vyjádřil Nejvyšší správní soud v rozsudku ze dne 6. 3. 2012, č. j. 3 Azs 6/2011-96, č. 2642/2012 Sb. NSS. Uvedl, že přípustnost opakované žádosti je třeba posuzovat z hlediska existence možných nových skutečností a zjištění, a to jak z pohledu azylu, tak z pohledu doplňkové ochrany. V této souvislosti upozornil, že i opakovaná žádost, která formálně neuvádí nové skutečnosti či důvody, může splňovat podmínku přípustnosti, jestliže se od předcházejícího pravomocného rozhodnutí ve věci mezinárodní ochrany zásadním způsobem změnila situace v zemi původu a tato změna by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
15. Jak dále vyplývá z odkazovaného rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany musí obsahovat odůvodnění o tom, že 1) žadatel v opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany neuvádí žádné nové skutečnosti či zjištění relevantní z hlediska azylu nebo doplňkové ochrany, resp. 2) pokud takové skutečnosti či zjištění uvádí, pak pouze takové, které mohl uplatnit již v předchozí žádosti, a 3) že nedošlo k takové zásadní změně situace v zemi původu, která by mohla zakládat opodstatněnost nové žádosti o udělení mezinárodní ochrany. Správnost těchto závěrů správního orgánu podléhá v plném rozsahu kognici správních soudů v řízení o žalobě proti rozhodnutí správního orgánu o zastavení řízení pro nepřipustnost opakované žádosti o udělení mezinárodní ochrany.
16. Důvodem neúspěchu opakované žádosti žalobkyně o mezinárodní ochranu bylo to, že uváděla shodné důvody, pro které žádost o mezinárodní ochranu podala již v minulosti. Zároveň nebylo zjištěno, že by se situace v Kazachstánu od doby rozhodnutí o její první žádosti zásadním způsobem změnila.
17. Krajský soud musí dát žalovanému za pravdu. Jediným důvodem, pro který se žalobkyně obává návratu do vlasti, je dle jejích slov probíhající trestní stíhání za podvod v souvislosti s prodejem jejího automobilu. Totožný důvod však žalobkyně uváděla i v rámci řízení o své první žádosti. A žalovaný dospěl k závěru, že tento důvod není relevantní z pohledu azylu ani doplňkové ochrany. V rámci řízení o opakované žádosti žalobkyně doložila dokumenty o tom, že s ní v Kazachstánu probíhá trestní stíhání a byl na ni vydán mezinárodní zatykač. Žalovaný však správně poukázal na to, že tyto dokumenty souvisí s jiným trestným činem, než o kterém žalobkyně mluvila při poskytnutí údajů k žádosti a zároveň zpochybnil, že by na žalobkyni skutečně byl vydán mezinárodní zatykač, protože to neodpovídá informacím poskytnutým Interpolem. Tyto nově doložené skutečnosti tak nelze považovat za relevantní z pohledu žádné z forem mezinárodní ochrany.

18. Ani v případě, že by na žalobkyni skutečně byl vydán mezinárodní zatykač v souvislosti s podvodem, nejednalo by se o důvod, pro který by žalovaný měl povinnost opětovně meritorně posoudit její žádosti. Žalobkyně namítá, že jí hrozí trestní stíhání bez záruk spravedlivého procesu. Nic podobného však ve správním řízení netvrdila. A toto své obecné tvrzení ani nijak nespecifikuje. Trestní stíhání přitom bez dalšího nelze považovat za pronásledování ani vážnou újmu, a to ani v případě, že je vedeno v zemi, jejíž právní a institucionální prostředí nedosahuje úrovně západních států. Mezinárodní ochrana není nástrojem pro to, aby se cizinec vyhnul snášení negativních důsledků trestního stíhání v zemi původu (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 17. 9. 2020, č. j. 1 Azs 3/2020-7, bod 34).
19. Azylovou relevanci může mít trestní stíhání v případě, že se s ním pojí hrozba vážné újmy (typicky v podobě špatného zacházení), případně je-li vedeno z účelových důvodů. Skutkové okolnosti případu žalobkyně však nesvědčí o tom, že by se mělo jednat o takový případ. Takovou hrozbu či účelovost nepředstavuje ani komunikace (maily, sms) ze strany vyšetřovatele k žalobkyni, na niž žalobkyně poukázala u jednání, v níž je žalobkyně ubezpečována, že ji „nezavrou“ a jejímž účelem má být podle žalobkyně uzavření jejího případu. Jak již bylo shora uvedeno, účelem mezinárodní ochrany není ochrana před trestním stíháním cizince, pokud toto stíhání samo o sobě nepředstavuje reálnou hrozbu vážné újmy či není-li vedeno účelově. V případě žalobkyně se však zjevně jedná o dosud neuzavřené trestní řízení pro podvod (či jiný trestný čin obecné kriminality), na jehož pozadí nestojí žádné azylově relevantní důvody a rovněž zde nejsou dány indicie nasvědčující účelovosti vedení takového trestního řízení proti žalobkyni.
20. Lze proto uzavřít, že žalovaný postupoval správně, pokud skutečnosti, které žalobkyně uváděla v novém řízení, nepovažoval za důvod pro opakované meritorní posouzení její žádosti o mezinárodní ochranu. Ani soud neshledal, že by tu byly skutečnosti naplňující podmínky § 11a odst. 1 zákona o azylu. Rozhodnutí o zastavení řízení pro nepřípustnost opakované žádosti proto odpovídá právní úpravě.

VI. Závěr a rozhodnutí o nákladech řízení

21. Krajský soud posoudil žalobní námitky jako nedůvodné. Proto žalobu zamítl (§ 78 odst. 7 s. ř. s.).
22. O náhradě nákladů řízení soud rozhodl ve smyslu § 60 s.ř.s. Žalobkyně neměla ve věci úspěch, nemá proto právo na náhradu nákladů řízení. Úspěšnému žalovanému žádné náklady nad rámec jeho obvyklé úřední činnosti nevznikly, náhrada nákladů řízení mu tudíž přiznána nebyla (srov. usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 31. 3. 2015, č. j. 7 Afs 11/2014 – 47).

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvojím vyhotovení u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Brno 6. června 2022

Mgr. et Mgr. Lenka Bahýřová, Ph.D., v. r.
samosoudkyně